De Bouw van de Tempel des Heeren

Psalm 122:1
Psalm 118:11
Psalm 89:1
Psalm 93:1, 4
Psalm 4:4
Psalm 105:5
Psalm 134:3
Psalm 122:3
(tevens afleggen Belijdenis des geloofs en bediening van de Heilige Doop)

Lezen: 1 Koningen 6: 1-7

Tekst: 1 Koningen 6 : 7

Geliefde gemeente, wat was het een groot wonder wat er op de Pinksterdag gebeurde, toen Petrus begon te preken in de stad Jeruzalem met zoveel mensen voor hem. En dat drieduizend mensen door die ene preek werden bekeerd. Die mensen werden door de Heilige Geest overtuigd dat ze tegen God gezondigd hadden. Met een verslagen hart, wat daardoor ontstond, riepen ze uit: *Wat zullen wij doen, mannen en broeders?* Maar toen heeft Petrus het rijke evangelie mogen prediken en hen mogen toeroepen: *Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in den Naam van Jezus Christus, tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen*. Ook dat woord werd voor deze verslagen mensen, die drieduizend mensen, gezegend. Met dat woord werden zij vertroost door de Heilige Geest, getroost vanwege het heil dat zij in Christus zagen. Zij mochten dat woord, zo staat er in de Bijbel, gaarne aannemen.

Toen gingen die pas bekeerde zondaren verstaan wat de discipelen ook ervaren hadden in hun leven en wat de Heere Jezus al eerder tegen hen gezegd had: *Gij zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden*. En zo breidde Hij Zijn kerk uit, en deed Hij dagelijks tot de gemeenten die zalig werden. Zo bouwde de Heere Zijn geestelijk huis, Zijn geestelijke tempel. Dat vinden wij heel mooi afgebeeld bij de tempelbouw van koning Salomo in het Oude Testament. Ook van de bouw van die tempel geldt wat later in de Hebreeënbrief te vinden is. Het is een voorbeeld en schaduw van de hemelse dingen.

Daar willen wij vanmorgen in het bijzonder bij stilstaan. We schrijven als thema boven de prediking: *De Bouw van de Tempel des Heeren*. We staan stil bij drie gedachten:

1. De Bouwmeester
2. Het Bouwmateriaal
3. De Bouwwijze

1. De Bouwmeester

Toen koning David de ark had teruggebracht in de stad Jeruzalem, ontstond er in zijn hart een zeer grote begeerte. Weet je wat dat was, jongens en meisjes? Hij wilde een huis voor God bouwen. Moet je eens voorstellen: koning David woonde zelf in een prachtig paleis, maar de ark, die de nabijheid van de Heere symboliseerde, stond slechts in een tent. David dacht: dat kan niet. Als ik in zo'n prachtig paleis woon, dan moet er zeker voor de Heere een gebouw, een paleis komen. Hij heeft erover nagedacht en kwam tot het besluit: ik ga een huis voor God bouwen. Toen hij een

bezoek kreeg van de profeet Nathan, deelde hij dat met hem en zei: *Weet je wat ik zo graag zou willen? Ik wil een huis voor God bouwen*. Nathan meende dat David dat mocht doen en zei: *Ga heen, doe al wat in uw hart is; de Heere is met u*.

Zou David de bouwmeester van de tempel worden? Nee, toch niet. De gedachten van de Heere God waren anders. In de volgende nacht kwam de Heere tot Nathan en zei: *Nathan, je moet David een andere boodschap brengen. David zal de bouwmeester niet zijn, maar zijn zoon Salomo zal de bouwmeester van de tempel zijn*. Toen David dat de andere dag hoorde, was hij het er mee eens. Hij heeft zelfs een danklied gezongen. In dat danklied zegt hij: *Nu dan, Heere God, doe dit woord, dat Gij over Uw knecht en over zijn huis gesproken hebt, bestaan tot in eeuwigheid; doe gelijk als Gij gesproken hebt*.

En al heeft David allerlei voorbereidingen getroffen, het is uiteindelijk Salomo geweest die de bouwmeester is geworden van de tempel. Daarom hebben wij het ook gelezen in het eerste vers van 1 Koningen 6: *Het geschiedde nu in het vierhonderd tachtigste jaar na de uitgang der kinderen Israëls uit Egypte, in het vierde jaar van Salomo 's koninkrijk over Israël, in de maand Zif, deze is de tweede maand, dat hij het huis des Heeren bouwde.* Salomo, met die prachtige naam die 'vrede' betekent, Salomo is de Vredevorst. Die Vredevorst was de bouwmeester van die prachtige eerste tempel in Jeruzalem.

Dan gaan onze gedachten al verder, want Salomo, de Vredevorst, is met recht een type van de Heere Jezus Christus. Jesaja heeft het al geprofeteerd: *Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven; en men noemt Zijn Naam Vredevorst*. Meer dan Salomo is hier, want Hij, de Heere Jezus Christus, is onze Vrede. Zoals koning Salomo eens de bouwmeester is geweest van die aardse tempel in Jeruzalem, zo is de Heere Jezus Christus de grote Bouwmeester van de geestelijke tempel, het huis des Heeren, de kerk des Heeren.

Maar wat heeft de Heere Jezus Christus dat zo heel anders gedaan dan koning Salomo. Wat Salomo nooit had gekund, kon de Heere Jezus Christus wel: Hij was het Fundament van dat geestelijke gebouw. Hij wordt door Petrus in de Bijbel de levende Steen genoemd, die gelegd is in Sion. Jesaja heeft het ook gezegd: *Zie, Ik leg in Sion een Grondsteen, een Fundament in Sion; dat is een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen, die wel vast gegrondvest is*. Christus was het Fundament, Christus was de Steen van dat geestelijke gebouw, wat Hij zal bouwen.

Daarom is de Heere Jezus met recht de Bouwmeester van dat huis. Maar om werkelijk de Bouwmeester van dat huis te zijn en om dat Fundament van dat huis te kunnen zijn, is er wel wat met de Heere Jezus gebeurd. We hebben er samen van gezongen uit Psalm 118: *De Steen, die door de bouwlieden verachtelijk was een plaats ontzegd, is tot verbazing der beschouwers van God ten Hoofd des hoeks gelegd.* Met die enkele woorden wordt het lijden en sterven van de Heere Jezus Christus weergegeven. Er mocht op aarde geen plaats zijn voor de Heere Jezus als het Fundament. Het werd verworpen. Nergens was er plaats voor de Heere Jezus Christus: in Bethlehem niet, onder de mensen niet, in het huis van Zijn Vader niet, bij Zijn volk niet. Ja, zelfs brak er een moment aan dat Hij de nabijheid van Zijn eigen Vader moest missen. In de straten van de Godstad Jeruzalem heeft het geklonken: *Kruis Hem, kruis Hem, weg met Deze!* Hij was veracht, de onwaardigste onder de mensen. Er bleef voor deze Christus, voor dit Fundament, voor deze levende Steen, geen andere plaats meer over dan tussen hemel en aarde, aan dat vervloekte kruishout. Hij was veracht, Hij was verworpen door de bouwlieden. Dat waren in die dagen de overpriesters, de schriftgeleerden, de oversten van het volk, die als de bouwlieden over de kerk van God toen gesteld waren. Maar ze hebben Christus verworpen.

Het wonderlijke is dat juist in deze weg Christus het Fundament voor Zijn kerk werd. Christus is de Bouwmeester van Zijn kerk. Op Hem worden levende stenen gebouwd. totdat dat grote gebouw klaar komen, tot de jongste dag. Hoe doet Hij dat? Hoe doet de Heere Jezus, als de grote Bouwmeester, dat? Dat doet Hij door Zijn Heilige Geest. Daarom mogen we met recht zeggen dat ook de Heilige Geest de Bouwmeester is van dat geestelijke huis. Ik heb de tekst gisteren een aantal keren aangehaald. Zoals de profeet Zacharia ervan spreekt, toen het ging over de tweede tempelbouw na de ballingschap: hoe moest die tweede tempel er toch komen, nadat de eerste tempel verwoest was? Zacharia zegt: *Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest, zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen*. Onze kanttekenaren schrijven terecht: te weten, de opbouwing van de tempel en de behoudenis en de zaligheid van Mijn volk. Dus dat geestelijke gebouw, die tempel des Heeren, wordt ook door de Heilige Geest gebouwd.

Ja, het is ook het werk van de Vader. God de Vader wordt in Hebreeën 11 de Kunstenaar en de Bouwmeester van dat geestelijke huis genoemd. Dat woordje 'kunstenaar' betekent de Architect. Dus God de Vader heeft, met eerbied gesproken, de tekeningen gemaakt. Als die hemelse Architect zal dat gebouw, naar Zijn gemaakt bestek, in eeuwigheid verrijzen. God de Vader heeft het alles uitgedacht. Zoals Hij het uitgedacht heeft, zoals Hij het bepaald heeft, zoals Hij het getekend heeft, zo zal het gaan en zo zal dat gebouw er komen. Hij staat er Zelf voor in, als de Bouwmeester van het huis. Van eeuwigheid zag Hij het gebouw al voor Zich. Hij zorgde voor het Fundament, Hij wist welke materialen ervoor nodig waren en Hij wist ook op welke manier dit gebouw gebouwd zou worden. Zoals Hij het voor ogen had, zou het voltooid worden.

Welk een Bouwmeester, gemeente, belijdeniscatechisanten, is de Drie-enige God: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest zorgen voor dit gebouw. Wat hebben wij deze Drie-enige God nodig om ook heel persoonlijk te mogen weten dat wij als een steentje in dat gebouw ingevoegd zijn. Ja, daar moet je een levende steen voor worden. En dat is nou net het materiaal wat deze Bouwmeester gaat gebruiken.

2. Het Bouwmateriaal

Dat brengt ons bij onze tweede gedachte: het bouwmateriaal voor de tempel des Heeren. In onze tekst wordt een van de bouwmaterialen genoemd die koning Salomo gebruikt heeft toen hij de tempel ging bouwen, namelijk stenen. *Het huis nu, als het gebouwd werd, werd met volmaakte steen, zoals hij toegevoerd was, gebouwd*.

Ik ga het u maar even heel eenvoudig voorstellen. Vele kilometers bij de stad Jeruzalem vandaan lag de berg Libanon. Daar lagen rotsen en uit die grote rotsen moesten de stenen uitgehakt worden. Koning Salomo had daar tachtigduizend mensen voor, steenhouwers, in dienst genomen. U kunt dat vinden in 1 Koningen 5:15. Deze steenhouwers moesten grote en kleine brokken uit Libanon hakken. Van die ruwe, ongevormde blokken moesten ze prachtige stenen maken die in dat gebouw geplaatst konden worden. Daarom spreekt onze tekst van volmaakte stenen. Dat afwerken van die stenen gebeurde niet op de bouwplaats in Jeruzalem, maar dat moest allemaal daar bij Libanon gebeuren. Dus het uithakken uit de rotsen en het pasklaar maken om het in Jeruzalem op het Fundament te kunnen leggen.

U kunt zich wel voorstellen dat die tachtigduizend steenhouwers daar in de bergen dag en nacht bezig waren. Dat gaf enorm lawaai in de bergen, ook om die ruwe stenen pasklaar te maken voor de bouw. Echter, als die stenen pasklaar gemaakt waren en naar Jeruzalem gedragen werden en daar werden neergelegd op het Fundament, moest het helemaal stil zijn. In alle rust moesten die stenen daar worden neergelegd. Geen hamergeluid mocht klinken, nog van een bijl, nog van

ijzeren gereedschap in het huis, terwijl er gebouwd werd. Het neerleggen van die volmaakte stenen op dat Fundament moest gebeuren in stilte en rust.

Wat wil de Heere nu met dit beeld ons zeggen? Nou, die stenen, gemeente, die uit die rotsen worden uitgehakt en vervolgens zodanig pasklaar gemaakt om op dat Fundament neergelegd te kunnen worden, dat is nou het beeld van een zondaar die zalig wordt. Het is heel opmerkelijk dat in het Nieuwe Testament niet alleen de Heere Jezus een levende Steen wordt genoemd, maar ook de stenen die een plekje krijgen op dat Fundament worden levende stenen genoemd. Eigenlijk kan dat niet, hè? Een steen die leeft? Want wat is een steen? Een steen is hard, een steen is gevoelloos, koud, dood. Ja, wacht even, is dat niet net het beeld van een mens van nature? Zijn wij ook niet in zonden ontvangen en geboren? Nee, wij worden niet geboren, geestelijk gezien, als prachtige, pasklaar gemaakte stenen. Nee, wij worden als rotsen geboren, ruwe rotsen. Sterker nog, wij zijn van nature geen kinderen van God, maar kinderen des toorns, kinderen van de duivel. Wij zitten van nature vast in de rotsblokken van deze wereld, in de rotsblokken van de zonde, in de rotsblokken van de duivel. En ons hart, zo zegt de Bijbel heel eerlijk, is een stenen hart, een geestelijk dood hart.

Nee, zulke dode stenen zijn niet geschikt voor dat Fundament van dat geestelijke Godsgebouw. Wat erg toch, als dat nog steeds zo met ons is, dan beslaan wij onnuttig de aarde, dan zijn we nog steeds dode stenen. Al kunnen we in de kerk een plaatsje gekregen hebben, al kunnen we het teken en het zegel van het verbond dragen, al kunnen we belijdenis gedaan hebben, aan het avondmaal zitten. Maar als we niet wederom geboren zijn, dan zijn we als zo'n harde, dode steen. Voelt u het wel? Willen wij een levende steen kunnen worden, dan moet dat grote wonder gebeuren, dat wij levend gemaakt worden, dat wij wederom geboren worden. En dat kan, want de Heilige Geest is uitgestort.

Maar wat is dat dan, wedergeboorte, levendmaking? Mag ik het met de taal van onze tekst maar eenvoudig zeggen? Om uit die dode steenrots Adam uitgehakt te worden en zodanig door de Heilige Geest bewerkt te worden, pasklaar gemaakt te worden, om een plaatsje te mogen krijgen op de Steenrots Christus. Om zo bij dat gebouw van God de Vader ingevoegd te moeten worden en te mogen worden.

Maar ja, dat valt niet mee, om uitgehakt te worden uit die steenrots Adam, uit de zonde weggeslagen te worden, uit de wereld, van de duivel. Ja, daar gebruikt de Heere een bijl voor, jongens en meisjes. Zoals die houwers in Libanon ook scherpe bijlen gebruikten om die stenen af te hakken, gebruikt de Heere ook een bijl. Weet je hoe die bijl heet? Dat is de bijl van Gods wet. En als die bijl je hart treft, dan ga je zien wie je bent in het licht van Gods wet: een zondaar, de tegen God gezondigd heeft. Maar omdat de Heere Zijn liefde in je hart uitstort, wil je niet meer zondigen. Daarom ga je de zonde ook haten. Je gaat erbij wegvluchten.

Ja, als de Heere begint te werken in je leven, dan gebeurt er wat. Dan komt er een betrekking op de Heere. Dan ga je zo graag willen wat de Heere van je vraagt. Je verstand wordt verlicht, zodat je Gods Woord pas echt gaat lezen en herlezen en overdenken en gaat verstaan wat de Heere tot je zegt vanuit het Woord. Dan ga je ook leren: door je eigen kracht kan het nooit meer goed worden tussen God en je hart. Je komt voor een onmogelijkheid te staan vanuit jezelf. En toch wil je zo graag dat het goed komt tussen God en je ziel. Daarom ga je vragen, ga je bidden, ga je roepen, ga je zoeken: zou er nog een middel zijn? Zou er nog een mogelijkheid zijn dat ik niet gestraft zal worden voor mijn zonde, hoewel ik dat verdiend heb? Maar zou er voor zo'n mensenkind als ik ben, zo'n zondaar, zo'n zondares, nog genade zijn?

Kijk, dat werkt nu de Heilige Geest door Zijn Woord, dat zijn die voorbereidende werken om plaats te maken voor de Heere Jezus Christus. Daar werkt de Heilige Geest nou altijd op aan. Alles wat geen grond is voor de eeuwigheid, dat gaat de Heilige Geest wegnemen, gaat Hij er afhakken, afvijlen, afslijpen. Zodat het waar wordt: Moede komt ik, arm en naakt, tot die God te komen Die zalig maakt.

Kijk, en als die stenen zo pas gemaakt zijn, dan blijven ze niet in die bergen liggen, maar het doel is de tempel. De stenen die geschikt gemaakt worden, moeten op dat Fundament gelegd worden. Ze moeten daar gebracht worden waar Christus is, daar gaat het naartoe. Wat is het een wonder als een ontdekte zondaar, die zelf niets meer heeft, die geestelijk failliet gegaan is, van Christus gaat horen en tot Hem geleid wordt.

Want weet u, en dan ga ik weer even terug naar de geschiedenis, Salomo had niet alleen tachtigduizend houwers daar in die bergen, maar hij had ook nog eens zeventigduizend dragers. Zie je het gebeuren? Dan zijn daar die pasklaar gemaakte stenen. Terwijl de houwers doorgaan met hun werk, komen de dragers om die steentjes naar Jeruzalem te dragen. Zo zendt de Heere ook vandaag zijn knechten om verloren zondaren, die door de Heilige Geest ontdekt zijn aan hun zonde en schuld voor God, te leiden tot Christus. Nee, daar kunnen Gods knechten die mensen zelf niet brengen, en daar kunnen die ontdekte zondaren zichzelf niet brengen, maar dat doet Gods Geest. Maar hij maakt wel gebruik van de prediking van het Woord. Daarom zijn Gods knechten ook dragers. Ja, het zijn ook houwers, maar ze zijn ook dragers. Ze moeten wet en evangelie prediken. Al kan de wet pijn doen – en de wet doet pijn en neemt alles van de mens af en wordt het onrustig van binnen en kan er lawaai ontstaan in de ziel door de ontdekking door de Geest aan je zonde en schuld – als de Heere een mensenkind bij Christus brengt, doet de Heilige Geest dat in het ruisen van een zachte stilte. *Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden*, ook het leiden tot Christus.

3. De Bouwwijze

Dat brengt ons bij onze laatste gedachte: de bouwwijze van de Tempel des Heeren. Nadat die stenen dus zijn uitgehakt uit Libanon en pas klaargemaakt zijn, werden ze gedragen naar Jeruzalem en neergelegd op het Fundament. Als volmaakte stenen, zo staat het in onze tekst, komen ze aan op de bouwplaats. Daar is het stil, dat wilde Salomo. Geen geluid van hamers, geen bijlslagen, niet het klinkend geluid van ijzeren gereedschap: stilte, rust. En zo worden die gepaste stenen gemetseld in dat tempelgebouw. Dat was nou de bouwwijze die Salomo had voorgeschreven.

Op diezelfde wijze werkt de Heilige Geest. In het leggen van die levende stenen op het Fundament Christus, daar heerst rust, daar heerst vrede. O ja, in die toeleidende weg tot Christus kan het totaal onrustig zijn, kan het stormen van binnen, maar als dat moment aanbreekt dat Christus Zich gaat openbaren aan je hart en de Heilige Geest dat zaligmakende geloof in je hart werkt, dan komt daar het ruisen van een zachte stilte. Dat wijst allereerst op de Heilige Geest Zelf. Want de Heilige Geest maakt geen lawaai. De Heilige Geest gaat niet van Zichzelf spreken, maar *Hij zal in al de waarheid leiden en Hij zal spreken wat Hij van Christus heeft gehoord*. Hij zal van Christus gaan spreken. Hij zal van de weg tot de Vader gaan spreken. En dat doet Hij in de stilte van het hart en met diezelfde stilte werkt Hij dat zaligmakende geloof..

Als Hij op deze wijze bezig is te werken in een zondaar, dan wordt er iets in het hart ervaren: *Gods verborgen omgang vinden zielen waar Zijn vrees in woont. Het heilgeheim wordt aan Zijn vrienden naar Zijn vreeverbond getoond. De ogen houdt mijn stil gemoed opwaarts om op God te letten*. Ja, mijn ogen houdt mijn stil gemoed. Het zegt niet alleen iets over dat stille, verborgen werk van de

Geest Zelf, maar die stilte die daar heerste op die bouwplaats zegt ook iets over de stilte die ontstaat in het hart. Bij het gelovig zien op Christus, het vluchten tot Christus en het aangrijpen van Christus zal dat onrustige geweten tot rust komen. Dan houden de bijlslagen van de wet op. Dan klopt de hamer van het aanklagend geweten niet meer. Dan moet satan zijn ijzeren gereedschap tot stilte brengen. En dan ziet zo'n mensenkind niemand anders dan Jezus alleen. Dan ontstaat er een onbeschrijfelijke, diepe stilte in de ziel voor een moment. Zoals David het zegt: *Immers is mijn ziel stil tot God; van Hem is mijn heil*.

Waar wordt die stilte nu door veroorzaakt? Die wordt nou veroorzaakt door dat offer van Christus. Want door dat offer van Christus is de toorn van God tot stilte gebracht. Door dat offer van Christus is de vrede gekomen met God. En waar dat geloof begint te werken, al is het nog heel pril, zijn er van die kleine momenten dat er iets van die stilte wordt ervaren, al is het alleen al dat je in de binnenkamer voor God zo'n opening ervaart tot de troon van Gods genade. Wat de Heilige Geest begint, dat gaat Hij voleindigen, zodat het steeds helderder en steeds duidelijker wordt wat nu die vrede met God is door het bloed van Christus.

Dan kom ik tenslotte nog even bij die uitdrukking in onze tekst: volmaakte steen. Dat woordje 'volmaakt' wat hier staat in de tekst klinkt in het Hebreeuws, en daar hoor je weer dat woord 'shalom'. Dus volmaakte steen betekent feitelijk, heel letterlijk, stenen van vrede. Voor die levende stenen is de vrede aangebracht. En in die levende stenen wordt op Gods tijd die vrede gesmaakt en genoten. Dat is de vrede door het bloed des kruises.

Wat zalig om zo als een levende steen op dat Fundament te worden gelegd. Wat voor steen bent u, ben jij, zijn jullie, belijdeniscatechisanten? Je bent of een dode steen of een levende steen. O, als je nog dood bent en je zit nog vast in die rotsen, dan ben je nog niet geschikt gemaakt door de Heilige Geest om op dat Fundament neergelegd te worden. Dan is Christus ten diepste nog een Rots der ergernis en een Steen des aanstoots. O, voel je het? De Heilige Geest is nodig om je geschikt te maken. En nu is het Pinksterfeest. Die Geest is gekomen om dit werk te doen, om die heerlijke belofte te gaan vervullen: *En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal uw stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven*.

O, dat je maar op je knieën terecht mag komen bij het geopende Woord en je vinger erbij mag leggen en zeggen: *Heere, ik heb het niet verdiend, maar zou U dit woord alstublieft ook aan mij willen toepassen?* Want als dat gebeurt, dan word je als een levend steentje op het Fundament gelegd.

Kom, nog één keer naar de bouwplaats vanmorgen. Ga je mee? De dragers lopen af en aan met die klaargemaakte stenen. Daar zie ik een drager lopen. Nee, hij heeft geen grote steen in zijn handen. Hij heeft maar een klein steentje. Hij kan het met één hand dragen. Misschien ben jij het wel. Misschien bent u het wel. Ik zie hem staan en hij geeft het steentje over aan de Bouwer op de bouwplaats. De Bouwer bekijkt het. Is het te klein? Zou voor zo'n steentje wel een plekje zijn? Ja, de Bouwer ziet het goed. Het is een volmaakt steentje, helemaal voorbereid om een plaatsje te krijgen in het Godsgebouw. Daar loopt de Bouwer om het gebouw heen en zoekt naar een plekje. En Hij vindt het. Het kan ook niet anders, want hoe klein het ook is, het is pasklaar gemaakt voor het Godsgebouw. Daar metselt Hij het in met het bloed van Christus. Het kleinste steentje krijgt een plaats in het Godsgebouw van de Heere. *Elk die Hem vreest, hoe klein hij zij of groot, wordt van dat heil, die weldaan, deelgenoot. Hij zal ze groter maken*. En zo zullen allen die zalig worden een plaats krijgen op het Fundament Christus. En dat Fundament, gemeente, dat staat vast. Ja,

het is het Fundament waarvan de Schrift zegt: *Hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn*.

Amen.